

2. SZEMÉLYES TÉRKÉP

Kreatív játék egy komplex téma feldolgozásához

Célok:

- Az identitás kérdésköreinek körbejárása.
- Az 1. modulhoz tartozó kérdéssorban is megjelenő témák vizualizálása, kreatív feldolgozása.
- Kritikus és konstruktív gondolkodás fejlesztése, és kreatív csoportmunkára való ösztönzés.

Időtartam: 30-45 perc.

Kellékek: nagyméretű plakátpapír, színes filcek, a feladathoz tartozó segédanyag (lásd 174–175. oldal).

A modul leírása

Ebben a modulban a diákoknak személyes térképet kell rajzolniuk egy adott interjúalanyról, majd pedig az elkészült nagyalakú rajzot bemutatniuk a többi csoportnak. A feladat során a résztvevők külön asztaloknál, 4-5 fős csoportokban dolgoznak. Minden asztalra kerüljön más-más interjú legalább 4 példányban. Először kérjük meg a diákokat, hogy olvassák el az interjúkat, majd kezdjék el megtervezni a személyes térképeket. Segítség és minta gyanánt adjunk minden csoportnak egy másolatot a Segédanyagok részben bemutatott személyes térképből, illetve a hozzá tartozó rövid szövegből. **Fontos felhívni a csoportok figyelmét arra, hogy minden térkép tartalmazzon: leírásokat, idézeteket, képeket és rajzokat!**

A modul épülhet az első modulra is (Bevezető beszélgetés). Ebben az esetben az első gyakorlat során kialakított kisebb csoportok folytathatják a közös munkát, a korábban már feldolgozott interjúval. Ha több időnk van, akár új interjút is adhatunk a csoportoknak és/vagy új csoportokat is létrehozhatunk. Ha a csoportok elkészültek a térképekkel, tegyük ki azokat egy mindenki számára jól látható helyre, és kérjük meg a kis csoportok tagjait, hogy néhány percben beszéljenek saját plakátjaikról. Ha lezártuk a játékot vagy a foglalkozást, a diákok közelebbről is megnézhetik a plakátokat.

Tippek a moderáláshoz

Ennél a gyakorlatnál, az előzőhöz hasonlóan, az oktató-moderátor legfontosabb feladata, hogy az asztalok között járva segítse, serkentse a kis csoportok munkáját. Ha a diákok tartalmi problémába ütköznek, próbáljunk meg segíteni nekik, akár egy-egy fogalom, szó elmagyarázásával, akár kérdések felvetésével. Ez a játék különösen sikeres lehet a csoportmunka szempontjából, hiszen különböző jellegű képességek együttléte szükséges hozzá. A feladat nagyban épít a vizuális készségekre, kreativitásra, így olyan diákoknak is teret ad, akik esetleg a beszélgetések során kevésbé szívesen nyilvánulnak meg. Moderátorként próbáljunk meg odafigyelni, hogy ők is arányosan kapjanak lehetőséget a közös munkában.

Megbeszélés és kiértékelés

Ennél a játéknál a megbeszélés közvetlenül a feladathoz, az elkészült plakátokhoz kapcsolódik. Ha a diákok elkészültek a térképek megrajzolásával, menjünk végig a plakátokon (közösen az osztállyal, illetve csoporttal), és kérjünk meg egy-két embert a csoportból, hogy mutassák be saját művüket. Érdeemes az alábbi kérdések mentén haladni:

- Kiről rajzolta a csoport a plakátot?
- Mit találtak fontosnak az adott személlyel kapcsolatban bemutatni?
- Milyen idézeteket választottak és miért?
- Milyen rajzok, ábrák láthatók a plakáton?
- Voltak-e problémás részek (ismeretlen szavak, fogalmak stb.)?

Hányféle identitás létezik? Az identitás személyes ügy vagy közösségi? Ki határoz meg minket: saját magunk vagy mások, vagy netán mindkettő egyszerre?

Sokfélék vagyunk, és sokféleképpen határozhatjuk meg önmagunkat. Anyának, vegetáriánusnak, tanárnak vagy vallásosnak lenni minden anya, vegetáriánus, tanár vagy vallásos ember számára mást jelent. Identitásainkat több minden formálhatja: nemzettudatunk, kultúránk, családunk, szakmánk – de ez önmagában még nem jelenti azt, hogy haza, kultúra, család vagy szakma ugyanaz mindannyiunk számára. Identitásaink árnyalatokban válnak csak igazán láthatóvá, saját magunk számára is érzékelhetővé.

Ki zsidó, és mi a zsidó identitás: vallás? Nép? Kultúra? Sorsközösség? Mi van, ha valakinek egyik sem? És ki határozza meg egyáltalán, mi az, hogy zsidó? A nem zsidókhoz hasonlóan a zsidók is sokfélék. Zsidó identitás is többféle létezik, hiszen nem minden zsidó éli meg ugyanúgy a zsidóságát. Vannak vallásosak és nem vallásosak, vannak hagyománykövetők, és vannak, akik inkább más vallások hagyományait gyakorolják. Vannak olyanok, akik egyszerre ünneplik a hanukát és a karácsonyt is, és vannak olyanok, akik egyiket sem. Vannak zsidók, akiknek fontos Izrael, és vannak, akiknek nem. Vannak, akik számára a zsidóság fontos identitáskérdés, és vannak olyanok is, akiket egyáltalán nem érdekel. Amellett, hogy valahogyan vélekednek a zsidóságról és saját zsidó identitásukról, számos más dolog is meghatározza őket: családjuk, szakmájuk, hobbijuk, politikai beállítottságuk, ízlésük stb.

Mit gondoltok, az általatok választott interjú választ ad ezekre a kérdésekre? Egyáltalán, felveti ezeket a kérdéseket? Mit gondoltok az interjúalanyról? Mit határozza meg, mi fontos a számára? Milyen hatások érték? Hogyan éli, élte az életét?

A feladatokat az lesz, hogy rajzoljátok meg az általatok választott interjúalany személyes térképét. Ahogy a minta mutatja, egy ilyen térkép több mindenből is állhat: használhattok idézeteket a szövegből, kérdéseket, írhattok megjegyzéseket, fogalmazhattok új gondolatokat, de össze is foglalhatjátok az interjúban olvasottakat. A szövegek mellett fontos, hogy rajzok, ábrák, portrék is megjelenjenek, ezzel is látványosabbá tudjátok tenni a plakátotokat. Miután elkészültetek vele, mutassátok be a többieknek is!

PSZICHOLOGUS

HOLOKAUSZTÜÉLŐ,
KATOLIKUS NEVELŐSZÜLŐ,
AKIVEL ÖREGKORÁBAN
TALÁLKOTAK ÚJRA

"Én magamat
»nemzetközi idegenné«
értem, aki nincs otthon
sehol sem, mégis otthon
van mindenütt."

FELDMÁR
ANDRÁS

ASSZIMILÁLT ZSIDÓ,
NEM ISMERTÉ A HAGYOMÁNYOKAT

GYEREKKÉNT EGY SZÉDER-
ESTÉN (PÉSZACH) LEITATTÁK

1956

DISSZIDÁL
VANONMIÉRT?
SOK ZSIDÓ DISSZIDÁLT '56-BAN?

"Az elnyomás ellen állandóan küzdeni kell.
Nem bolondulunk meg, mert betegek vagyunk
egyáltalán vagy genetikailag, hanem azért,
mert rosszul bírtak velünk.
Kommunizmus, náciizmus, bármilyen »IZMUS«
boldogtalanságot tehet milliókat."